

Orientačná pomôcka pre vyhľadávanie podľa predmetových hesiel a kľúčových slov

- predmetové heslá, resp. kľúčové slová sú tvorené v invertovanej forme (napr. *armáda čs.*, *légie čs.*, *operácie letecké*, *vojny napoleonské*, *vojny informačné*, *opatrenia protizidovské*, *odzbrojenie jadrové*)
- invertovaná forma sa nevzťahuje na zaužívané slovné spojenia (*národný socializmus*, *buržoázny nacionalizmus*, *kórejská vojna*, *krymská vojna* ale aj *čs. voj. jednotky* (týka sa zahr. voj. odboja), *čs. exilová vláda*, *čs. voj. misia*, *čs. voj. správa*)
biografické heslá sú v tvare priezvisko a meno bez čiarky (**Hodža Milan**; **Viest Rudolf**)
- heslo **ČSR** označuje 1. Československú republiku 1918 – 1938, heslo **2. ČSR** (6. október 1938 – 14. marec 1939), heslo **Československo** označuje Čs. republiku 1945 – 1989, heslo **ČSFR** sa vzťahuje na roky 1989 – 1992
- pre boje prebiehajúce na Slovensku po vzniku ČSR (1918 – 1920) sa používajú termíny *obsadzovanie Slovenska*, *vojsko čs.*, *r. 1918-20*
- pre Slovensko v období 2. ČSR sa používa heslo *Slovensko autonómne* (alebo kombinácia hesiel *Slovensko* a súčasne *r. 1938*)
- pre obdobie 14. 3. 1945 – 8. 5. 1945 sa kvôli zjednodušeniu používa len termín *Slov. republika 1939/45* alebo kombinácia hesiel *Slovensko* a príslušný *rok*, *rozpätie rokov*
- pre označenie čs. odboja v 1. svetovej vojne platia heslá: *odboj čs. domáci-prvý*; *odboj čs. zahraničný-prvý* ale aj *légie čs.*; podobne pre protifašistický odboj v 2. svetovej vojne, ale členenie je podrobnejšie *odboj čs. zahraničný-druhý*, *odboj čs. zahraničný-východný*; *odboj čs.-zahraničný-západný*; *čs. voj. jednotky*, *odboj domáci-slovenský-druhý*, žiaduce je pozrieť alebo nakombinovať viac hesiel, napr. pri hľadaní záznamov k protifašistickému odboju na Slovensku: *odboj domáci-slovenský-druhý*, *SNP*, *odboj komunistický*, *odboj občiansky*, *odboj protifašistický-slovenský*
- heslo *armáda čs.* je označením pre armádu medzivojnového obdobia (1. ČSR), ale aj pre obdobie po druhej svetovej vojne až do vzniku SR; v prípade vyhľadávania zúženého na jedno obdobie je potrebné urobiť prienikové vyhľadávanie (*armáda čs.* a súčasne *obd. medzivojnové*; *armáda čs.* a súčasne *obd. povojnové*)
- pre súčasné obdobie (od r. 1993) sa používa kľúčové slovo *ozbrojené sily*, pre predchádzajúce obdobia *armáda*, napr. kombinácie hesiel *armáda poľská* a súčasne *obd. medzivojnové*, ale *ozbrojené sily* a súčasne *Poľsko*, resp. *PR*; pre súčasnú slovenskú armádu platia oficiálne pomenovania: *Armáda SR*, *OS SR*, *Vzdušné sily OS SR*, *Pozemné sily OS SR*, *Sily výcviku a podpory OS SR*; iné štáty napr. kombinácia *sily vzdušné* a súčasne *Poľsko* alebo *PR*
- pri vyhľadávaní je možné používať rôzne kombinácie, napr. tematické heslo a súčasne miestne heslo, tematické heslo a súčasne obdobie, resp. rozpätie rokov, autor a súčasne heslo, autor a súčasne rok vydania a podobne

- skratky a čísla v predmetových heslách, napr.: **1. ČSA** (povstalecká); **1. ČSAZ**; **1. čs. zmlď v ZSSR** (zmiešaná letecká divízia); **2. čs. stlp** (stíhací letecký pluk); **3. čs. btlp** (bitevný letecký pluk); **2. čs. spd brigáda** (samostatná paradesantná brigáda); **2. čs. part. brigáda M. R. Štefánika**; **1. čs. part. brigáda J. Žižku**; **1. čs. samost. part. brig. J. Žižku v Juhosl.**; **III. TS** (taktická skupina); **12. letka**; **13. letka** (slov. armáda Slovenského štátu 1939-45); **15. USAF**; **312. čs. stíhacia perut'** (RAF); **2. voj. okruh** (čs. armáda); **1. armádny zbor**; **2. armádny zbor** (Armáda SR)
- storočia, obdobia, konkrétne roky, prípadne rozpätia rokov majú tvar skratky a číselného údaja: **st. 18.**, **st. 18.-19.**, **r. 1848**, **r. 1944/45**, **r. 1945-48**, **r. 70.** (roky sedemdesiate)
- pre 20. storočie platí chronologické triedenie označené heslami: **1. SV, obd. medzivojnové**, **2. SV, obd. 1945-48, obd. povojnové** (1949 – 1992), **obd. súčasné** (od vzniku SR 1993)
- pre čs. vojenské formácie 20. storočia sú používané teda predmetové heslá: **légie čs., vojsko čs.** (1914 – 1919), **armáda čs.** a súčasne **obd. medzivojnové** (1920 – 1939), **armáda slovenská, domobrana, vládne vojsko PČaM, čs. voj. jednotky** – pre druhý zahr. voj. odboj (1939 – 1945), **armáda čs.** a súčasne **obd. Povojnové** (1945 – 1992), **Armáda SR, Armáda ČR, Ozbrojené sily OS SR**